

Broj: 11-800-6904/15-142-2026
Zagreb, 7. listopada 2026.

Državni inspektorat
n/p glavnog državnog inspektora
Šubićeva 29
10000 Zagreb

Predmet: Prijedlozi Hrvatske obrtničke komore vezano uz međuresorno usuglašavanje oko donošenja pravilnika o isticanju bazne cijene i objavi važećih cjenika proizvoda

Poštovani,

Hrvatska obrtnička komora obraća se **svim ministarstvima i određenim tijelima državne uprave** uoči međuresornog usuglašavanja pravilnika o isticanju bazne cijene i objavi važećih cjenika proizvoda, koje donosi Ministarstvo gospodarstva, s ciljem da se pri davanju očitovanja sagledaju učinci predloženih obveza na obrtnike i mikro poduzetnike te specifičnosti djelatnosti iz djelokruga pojedinih državnih tijela. HOK je Ministarstvu gospodarstva dostavio konkretne zahtjeve i prijedloge za izuzeća i pojednostavljenje obveza, koje vam dostavljamo u prilogu. Ne dovodeći u pitanje cilj zaštite potrošača i transparentnosti cijena, smatramo da nove obveze trebaju biti ciljane, razmjerne stvarnoj koristi za potrošača i administrativno što manje opterećujuće, osobito za obrtnike i mikro poduzetnike.

Molimo da se, kada prijedlozi pravilnika budu dostavljeni na očitovanje, u okviru svojeg djelokruga založite za rješenja iz priloženog dopisa, od kojih posebno izdvajamo sljedeće:

- 1) **Osigurati ravnotežu između zaštite potrošača i razvoja gospodarstva.**
Uz cilj zaštite potrošača i transparentnosti cijena, pri razradi novih obveza važno je voditi računa i o njihovom učinku na poslovanje i konkurentnost gospodarstva, osobito obrtnika i mikro poduzetnika. Smatramo da prednost treba dati rješenjima koja ostvaruju svrhu Zakona uz najmanje potrebno administrativno opterećenje.
- 2) **Baznu cijenu propisati samo za jasno određene kategorije proizvoda.**
Zakon daje ovlast ministru da pravilnikom odredi **za koje proizvode** se ističe bazna cijena. Stoga smatramo da pravilnikom treba jasno odrediti kategorije na koje se ta obveza odnosi, polazeći od toga da se u obuhvat uključe samo one kategorije za koje takvo isticanje ima opravdanu svrhu i konkretnu korist za potrošača, a ne od obuhvata svih proizvoda i usluga uz naknadno propisivanje izuzeća. Takav ciljani pristup bio je primijenjen i pri prvotnom uvođenju ove mjere 2. svibnja 2025., kada je obveza bila ograničena na hranu, piće, kozmetiku, sredstva za čišćenje, toaletne potrepštine i proizvode za kućanstvo – proizvode koji se u pravilu učestalo kupuju i troše te kod kojih potrošač može stvarno pratiti i uspoređivati kretanje cijena. Upravo bi stvarna učestalost kupnje i usporedivost

cijena trebale biti jedan od ključnih kriterija za određivanje kategorija pravilnikom, za razliku od proizvoda koji se kupuju rijetko, izrađuju ili prilagođavaju individualnim potrebama ili se njihova cijena formira prema konkretnom poslu.

- 3) **Uvažiti posebnosti usluga i individualno ugovorenih poslova.** Kod primjene novih obveza potrebno je razlikovati standardiziranu robu od usluga čija se cijena određuje prema konkretnom poslu. Kada cijena ovisi o opsegu i složenosti posla, utrošenom radu i materijalu te drugim okolnostima, prethodna cijena često nije usporediva s cijenom nove usluge niti potrošaču pruža jednaku informacijsku vrijednost.
- 4) **Obvezu objave zadržati u okviru zakonske obveze objave važećeg cjenika.** Zakon propisuje objavu **važećeg cjenika**, pa smatramo da pravilnikom tu obvezu ne treba širiti na podatke koji nisu potrebni potrošaču za razumijevanje cijene, poput internih šifri, podataka o zalihama (dostupno-nedostupno), barkodova i drugih operativnih podataka. Jednako tako, objava važećeg cjenika ne bi trebala sama po sebi podrazumijevati obveznu objavu u XML/CSV ili drugom strojno čitljivom formatu niti omogućavanje automatiziranog preuzimanja podataka.
- 5) **Cjenik ažurirati kada se stvarno promijeni, bez dodatne obveze arhiviranja.** Zakonska obveza odnosi se na objavu **važećeg cjenika**. Stoga smatramo da cjenik treba ažurirati kada dođe do promjene cijena, bez ponovnog generiranja i objave nepromijenjenog cjenika, dok se pravilnikom bez izričite zakonske osnove ne bi trebala uvoditi dodatna obveza čuvanja i javne dostupnosti prethodnih cjenika. Zahtjev iz važećih Odluka za dnevni ažuriranjem cjenika trgovaca ne bi trebalo prenositi u pravilnik; objava važećeg cjenika trebala bi podrazumijevati njegovo ažuriranje kada se cijene stvarno promijene.
- 6) **Izbjeći dupliciranje postojećih obveza i kanala objave.** Ako je važeći cjenik odnosno aktualna cijena već jasno i lako dostupna potrošaču na vlastitoj mrežnoj stranici ili u webshopu, takva objava trebala bi biti dovoljna za ispunjenje obveze. Smatramo da nema zakonske obveze da se cjenici čuvaju 30 dana na mrežnoj stranici te da obrtniku koji ima poslovne jedinice s identičnim cijenama treba omogućiti korištenje jednog cjenika.
- 7) **Voditi računa o konkurentskom položaju hrvatskih poduzetnika.** Pri uređivanju dodatnih nacionalnih zahtjeva vezanih uz objavu cijena i cjenika na mrežnim stranicama važno je uzeti u obzir i njihov učinak na položaj hrvatskih gospodarskih subjekata u odnosu na prekogranične konkurente. Dodatne obveze ne bi trebale dovesti do situacije u kojoj hrvatski obrtnici i mikro poduzetnici snose regulatorne i administrativne troškove kojima usporedivi prekogranični ponuditelji nisu izloženi.

Posebno molimo Državni inspektorat da pri međuresornom usuglašavanju, imajući u vidu iskustva iz neposredne provedbe i nadzora dosadašnjih Odluka, ukaže na potrebu da područje primjene budućih pravilnika bude jasno, precizno i provedivo u praksi. Smatramo da pravna sigurnost gospodarskih subjekata i ujednačeno postupanje u nadzoru zahtijevaju da se pravilnikom unaprijed jasno odredi za koje se proizvode bazna cijena ističe, umjesto širokog obuhvata svih proizvoda i usluga koji potom zahtijeva brojna tumačenja i pojedinačna izuzeća. Dosadašnja primjena pokazala je koliko je važno unaprijed razjasniti položaj proizvoda koji na referentni datum nisu bili u ponudi, sezonskih proizvoda, proizvoda izrađenih ili prilagođenih prema zahtjevima kupca te individualno ugovorenih usluga. Propis mora biti moguće jednako razumjeti i primijeniti kod svih inspekcijskih nadzora, bez potrebe da gospodarski subjekti naknadno traže pojedinačna tumačenja o tome odnosi li se obveza na njih.

Jednako tako, kod objave cjenika molimo da se, upravo na temelju dosadašnjih iskustava inspeksijskog nadzora, posebno sagledaju razmjernost i stvarna provedivost zahtjeva poput XML/CSV formata, svakodnevnog generiranja i objave cjenika do 8.00 sati za svaku poslovnicu, omogućavanja automatiziranog preuzimanja podataka te čuvanja i javne dostupnosti prethodnih cjenika 30 dana.

Državni inspektorat iz neposredne provedbe raspolaže iskustvom o tome kakve poteškoće gospodarski subjekti imaju pri ispunjavanju takvih tehničkih zahtjeva i koliko je njihovo potpuno i kontinuirano ispunjavanje zahtjevno u stvarnom poslovanju. Ako ispunjavanje takvih zahtjeva predstavlja provedbeni izazov i za velike trgovačke sustave koji raspolažu vlastitim informacijskim sustavima, stručnim službama i znatno većim organizacijskim i financijskim kapacitetima, potrebno je posebno sagledati što bi njihovo trajno ispunjavanje značilo za obrtnika ili mikro poduzetnika koji takve kapacitete nema. Pri tome posebno ističemo da Zakon o zaštiti potrošača propisuje objavu važećeg cjenika, a ne uspostavu i održavanje sustava za automatizirano prikupljanje i povijesno praćenje tržišnih podataka. Potrošaču je za informiranje o kupnji potrebna jasna i dostupna informacija o važećoj cijeni. XML/CSV format, mogućnost automatiziranog preuzimanja te 30-dnevna javna dostupnost prethodnih cjenika služe znatno široj obradi i korištenju podataka, pa trošak ostvarivanja takve dodatne svrhe nije opravdano bez jasne zakonske osnove i procjene razmjernosti prebacivati na gospodarske subjekte, osobito obrtnike i mikro poduzetnike.

Molimo stoga da Državni inspektorat svoja iskustva iz dosadašnjih nadzora uzme u obzir pri međuresornom usuglašavanju i ukaže na zahtjeve koji su se u praksi pokazali teško provedivima, administrativno zahtjevnima ili nerazmjernima. Budući pravilnici trebali bi omogućiti da obrtnik svoju zakonsku obvezu ispuni jednostavnim isticanjem bazne cijene tamo gdje ona potrošaču pruža stvarnu informacijsku vrijednost te objavom važećeg cjenika, bez potrebe za uspostavljanjem posebnog informacijskog sustava i preuzimanjem dodatnih troškova radi ispunjavanja tehničkih zahtjeva koji ne služe neposrednom informiranju potrošača.

Cilj HOK-a nije umanjiti razinu zaštite potrošača, već osigurati da svaka nova obveza ima jasnu svrhu i stvarnu korist za potrošača te da se ista svrha, gdje god je moguće, ostvari jednostavnijim i administrativno manje opterećujućim rješenjem za obrtnika. Detaljna obrazloženja i prijedlozi sadržani su u priloženom dopisu.

S poštovanjem,

Predsjednik
Hrvatske obrtničke komore
Dalibor Kratochvil

Prilog: Dopis HOK-a Ministarstvu gospodarstva od 1. listopada 2026., broj: 11-800-6904/3-135-2026